

РЕШЕНИЕ

№ 7079

гр. София, 31.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав,
в публично заседание на 07.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **10393** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Подадени са жалби от „Електроразпределение Север“ АД/ЕРП Север АД/ и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД/ЕСО ЕАД/. Обжалва се РЕШЕНИЕ № Ж-845/28.09.2023 г. На КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ/КЕВР/, издадено по жалба с вх. Ж Е-11М-00-41/09.08.2023г. Подадена от „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД срещу „Електроразпределение Север“ АД и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. С решението КЕВР е дала следните задължителни указания:

1. В 14-дневен срок от получаване на решението „Енергиен системен оператор“ ЕАД и „Електроразпределение Север“ АД да уредят взаимоотношенията си чрез сключване на договор за присъединяване на обект на „Електроразпределение Север“ АД към преносната електрическа мрежа във връзка с присъединяване на обект ФЕЦ, с инсталирана мощност 4500 kv, предвидена за изграждане в ПИ 07603.502.604 на [улица], [населено място], обл. Р., съобразявайки се с мотивите на решението;

2. В 7-дневен срок от изпълнение на указанията по т. 1 да представят доказателства за това пред комисията.

В жалбата на ЕСО ЕАД се сочи следното: Смарт Естейт Консулт ЕООД е поискало да бъде продължена процедурата за присъединяване на фотоволтаична електроцентраля, с инсталирана мощност 4500 KW, в поземлен имот 0763.502.604 на [улица], [населено място], област Р.. С обжалваното решение КЕВР е разпоредила да бъде сключен договор за присъединяване. От фактическа страна се сочи следното:

На 09-ти септември 2021 година ЕРП Север изпратило искане за проучване на

условията за присъединяване към разпределителната система на кабелен електропровод 20 kV присъединен към ЗРУ 20 kV на пс/т 110 20 kV „Латекс“. След заплащане на 15 октомври 2021 година от ЕРП Север на цена за извършване на услуга за проучване на условията и начина на присъединяване, съгласно чл. 102 , ал. 3 от Наредба № 6 за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи /Наредба б/, искането е разгледано на 20.10.21г. на заседание 14/2021 година на Постоянния технически съвет на ЕСО. Изготвен е проект на предварителен договор и с писмо от входящ № ЦУ-ЕСО-7204#2 от 20 декември 2021 година е изпратено на заявителя. Подписаният предварителен договор е върнат от ЕРП Север с писмо входящ № ЦУ-ЕСО-7204#5 от 12 август 2022 година. Екземпляр е предоставен на ЕРП Север. С писмо входящ № ЦУ-ЕСО-7204# 8 от 18.10.22г е поискано уточнение за необходимостта от учредяване на право на прокарване. С последващо писмо ЕРП-ЕСО-7204#9 от 18.04.23 г. ЕСО е отговорило, че ограничените вещни права ще бъдат в полза на ЕРП Север след сключване на договора за присъединяване.

С писмо входящ № ЦУ-ЕСО-7204# 10 от 21.06.2023г. ЕРП Север поискало сключване на договор за присъединяване. Проект на договора бил изпратен с писмо входящ № ЦУ-ЕСО-7204# 11 от 11.07.23г. С писмо ЦУ-ЕСО-6859 от 29.26.23 г. „СМАРТ КОНСУЛТ“ ЕООД поискало учредяване на право на преминаване и прокарване на кабел 20 kV от килия 11 от ЗРУ 20 kV на подстанция „Латекс“ 110/20 kV, във връзка с предварителен договор за присъединяване ПД-ПВИ-270 от 18 май 22 г. Между ЕРП Север и СМАРТ КОНСУЛТ ЕООД, което ЕСО е отказало с писмо изходящ № ЦУ-ЕСО-6859#1 от 01.08.2023 година. Не било постигнато съгласие за последващите действия за присъединяване, вследствие на което започнало административното производство пред КЕВР.

В това производство, от правна страна позицията на ЕСО ЕАД била, че предварителният договор е постигнат между ЕСО ЕАД и ЕРП Север в хода на процедурата по чл. 116а от Закона за енергетиката/ЗЕ/. Съгласно действащата нормативна уредба и т. Осем от предварителния договор електроразпределителната мрежа е собственост на оператора на електроразпределителната мрежа - ЕРП Север. ЕСО ЕАД следвало да учреди ограничени външни права, съгласно чл. 64 от Закона за енергетиката във връзка с прокарването на електрическия кабел. Съгласно 116а от закона за енергетиката, операторът бил длъжен да присъединява обекти на оператор на електроразпределителна мрежа във връзка с присъединяване към тях на обекти на производители на електрическа енергия. Законодателят разграничавал отношенията между мрежовите оператори от една страна и отношенията между оператора на електроразпределителната мрежа и производители, от друга. Отношенията между два оператора във връзка с присъединяване на обекти били уредени в част IV, глава VI от Наредба 6 от 24 февруари 2014 година. Това били двустранни отношения, като преносният оператор не бил обвързан от постигнати между други оператори и производителя договорености. Чл. 102, ал. 1 от Наредба 6 посочвала изчерпателно видовете обекти на операторите на разпределителните мрежи по чл. 116а от закона за енергетиката: 1) разпределителна уредба високо на средно напрежение, която не е елемент от преносната електрическа мрежа по смисъла на параграф 1, т. 20 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката; 2) разпределителна уредба средно напрежение, собственост на оператора на разпределителната мрежа, присъединена към електрическата уредба средно напрежение, собственост на

оператора на преносната мрежа, чрез присъединителен електропровод средно напрежение собственост на оператора на разпределителната мрежа и 3) присъединителен електропровод високо или средно напрежение, собственост на оператора на разпределителната мрежа, присъединен към преносната мрежа.

В конкретния случай кабелната линия, предмет на предварителния договор, била обект на оператор на електроразпределителната мрежа по чл. 102, ал. 1, т. 3 от Наредба 6 и следвало да е собственост на оператора на електроразпределителната мрежа. Прави се извод, че подписаният предварителен договор за присъединяване, в който било записано, че новият кабелен електропровод следва да бъде собственост на производителя в тази си част противоречи на действащата законова и подзаконова нормативна уредба, и не създавала задължения за ЕСО ЕАД. Кабелният електропровод имал характер на обект на оператор на електроразпределителната мрежа и присъединяването му било предмет на провежданата между ЕСО ЕАД и ЕРП Север процедура по чл. 116а от Закона за енергетиката и част IV глава VI на Наредба 6 и затова не можело да се приложи чл. 116, ал. 4 от Закона за енергетиката която допускала уредби високо и средно напрежение да са собственост на производители, но само ако не се елемент от разпределителна или преносна мрежа.

От изчерпателното изброяване в чл. 102, ал. 1 от Наредба 6, средството за търговско мерене нямало качество на обект на оператор на разпределителната мрежа. Всякаво заплащане на мрежови такси от страна на производителя към ЕРП Север би било без правно основание, поради липсата на преминала през елемент на електроразпределителната мрежа електрическа енергия. Собствеността на кабелния електропровод била изяснена непротиворечиво в предварителния договор в клаузата на чл. 2, ал. 2, в който се регламентирали условията за присъединяване на обекти на производители и се препращало към договора на между електроразпределителното дружество и преносния оператор.

Тази позиция била изразена пред КЕВР в административното производство. Според жалбата, решението на КЕВР е незаконосъобразно, заради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречия с материално правни разпоредби и несъответствие с целта на закона. Решението не съдържало мотиви и било неясно. Решението противоречало и на материалния закон, доколкото присъединяването на обекти на електроразпределителното дружество към електропреносната мрежа е било подробно уредено в Наредба 6 и разпоредбата на чл. 111 от същата изрично посочвала документите, които операторът на електроразпределителната мрежа следвало да приложи към искането си за сключване на окончателен договор, като един от тях бил разрешение за строеж на присъединявания обект. Учредяването на ограничени вещни права било основание за получаване на разрешение за строеж и следвало да предхожда договора за присъединяване. Иска се отмяна на обжалвания административен акт.

В хода по същество дружеството се представлява от служител с юридическо образование, който поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Претендира разноси.

В жалбата на ЕРП Север АД са изложени накратко правни аргументи, в следния смисъл: Поради това, че не ЕРП Север АД, а „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД е собственик на кабелната линия 20 kv, не можели да бъдат изпълнени договореностите по предварителния договор, което препятствало продължаване на процедурата по присъединяване. За да получи разрешение за строеж дружеството следвало да

притежава учредени вещни права, съгласно действащото законодателство. Иска се отмяна на решението и присъждане на разноски.

В съдебно заседание представител на дружеството не се явява.

Юридическият представител на КЕВР иска от съда да потвърди административния акт като правилен и законосъобразен при спазване на материалния закон. Представил е писмени бележки, с които изразява становище, че жалбата следва да се остави без разглеждане, поради липса на правен интерес за оспорване, тъй като решението на КЕВР не възлагало в тежест на жалбоподателя нищо различно от законовите им задължения, не пораждало неблагоприятни последици и не нарушавало правата му, нито създавало нито нови задължения. В писмените бележки се поддържа, че решението не страда от породите посочени в жалбата. Претендира разноски.

Заинтересованата страна – „СМАРТ ЕСТЕЙТ КОНСУЛТ“ ЕООД, чрез процесуалния си представител иска да бъде оставена жалбата без разглеждане, счита, че липсва правен интерес за оспорване тъй като решението на КЕВР не възлага в тежест на жалбоподателите нищо различно от законовите им задължения и не поражда неблагоприятни последици. Претендира разноски.

Съдът обсъди становищата на страните и доказателствата по делото и прие следното:

Решението на КЕВР е издадено въз основа на извършена проверка, при която са установени факти, описани правилно в него, както следва: В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпила жалба на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет. 3, срещу „Електроразпределение Север“ АД и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Искало се да бъде продължена процедурата за присъединяване на фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ), с инсталирана мощност 4500 kv, предвидена за изграждане в ПИ № 07603.502.604 на [улица], в [населено място], област Р.. В нея се твърдяло, че „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД имало подписан Предварителен договор № ПД-ПВИ-270/18.05.2022 г. с ЕРП Север АД за присъединяване на ФЕЦ към електроразпределителната мрежа и издадено Разрешение за строеж № 51/22.12.2022 г. от [община]. На „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД били предложени два варианта на окончателен договор за присъединяване - от 17.06.2023 г. и 14.07.2023 г., като се дружеството се жалило, че този от 17.06.2023 г. се различавал съществено от подписания предварителен договор.

Неразделна част от договора за присъединяване на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД бил Договор за присъединяване на обект на ЕРП Север към преносната електрическа мрежа между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД. Проект на същия бил изпратен към ЕРП Север АД с изх. № ЦУ-ЕСО-7204#11 от 11.07.2023 г. В предварителния договор от 18.05.2022 г. било предвидено изграждане на кабелен електропровод 20 kv до ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv, като кабелната връзка била собственост на производителя. Така било записано в проекта на Окончателен договор № ПД-ПВИ-270-Д-ПВИ706/14.07.2023 г. В предварителния договор между ЕРП Север АД и ЕСО ЕАД кабелната връзка била обозначена като собственост на ЕРП Север, като елемент от разпределителната мрежа. Така било записано и в проекта на Окончателен договор № ЦУ-ЕСО-7204#11/11.07.2023 г., предложен от ЕСО ЕАД на ЕРП Север АД.

Във връзка с изпълнение на задълженията на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД по проекта на договор било необходимо на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД да бъде учредено право на прокарване и преминаване през имота на п/ст „Латекс“,

собственост на ЕСО ЕАД. По този повод жалбоподателят депозирал в ЕСО ЕАД Искане с вх. № ЕСО-6859/29.06.2023 г. за учредяване в полза на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД право на преминаване и прокарване на кабел 20 kv до килия южно ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“. С писмо от 01.08.2023 г. ЕСО ЕАД отговорило, че ограничени вещни права ще бъдат учредени в полза на ЕРП Север, след сключване на окончателен договор за присъединяване на посочения обект и подаване на искане от страна на електроразпределителното дружество.

„Смарт Естейт Консулт“ ЕООД заявило в жалбата си, че всички инсталации са монтирани, също и предписаните по предварителен договор БКТП и БКЗРУ. Единствено оставало да бъде изградена кабелната връзка. В жалбата било отправено искане, електроразпределителното дружество да сключи окончателен договор с ЕСО ЕАД, както и да поиска от ЕСО ЕАД учредяване на право на преминаване и право на прокарване във връзка с прокарването на горепосочената кабелна линия или такова да бъде учредено на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, като производител и на основание чл. 116, ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

С писмо от 11.08.2023 г. Комисията уведомила ЕСО ЕАД, ЕРП Север АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД за организиране на среща с цел изясняване на обстоятелствата по случая. На 17.08.2023 г. В сградата на Комисията планираната среща била проведена. Участие взели представители на КЕВР, ЕСО ЕАД, ЕРП Север и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД.

С писмо от 18.08.2023 г. Комисията изисквала от ЕСО ЕАД и ЕРП Север становища. С писмо изх. № ЦУ-7204#13/25.08.2023 г. ЕСО ЕАД посочило следните факти: Жалбата касаела сключен между „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД и ЕРП Север АД договор за присъединяване на ФЕЦ към електроразпределителната мрежа и необходимостта от учредяване на сервитут по чл. 64 от ЗЕ през територията на подстанция, собственост на ЕСО ЕАД, за присъединяването на обект на оператора на електроразпределителната мрежа към електропреносната мрежа.

На 09.09.2021 г. ЕРП Север изпратило Искане за условия за присъединяване на обект на Оператор на разпределителна мрежа към преносната мрежа с изх. № ПВИ1580#1/09.09.2021 г. (вх. № в ЕСО ЕАД № ЦУ-ЕСО-7204/0.09.2021 г.) във връзка с присъединяване към разпределителната мрежа на ФЕЦ. След заплащане на 15.10.2021 г. от ЕРП Север на цена за извършване на услуга - проучване на условията и начина на присъединяване, съгласно чл. 102, ал. 3 от Наредба № 6, искането било разгледано на заседание № 14/2021 г. на Постоянния технически съвет на ЕСО ЕАД. Изготвен бил и изпратен проект на предварителен договор на ЕРП Север с писмо ЦУ-ЕСО-7204#2/20.12.2021 г.

Проектът на предварителен договор бил върнат от ЕРП Север АД на ЕСО ЕАД с молба за корекция (вх. № ЦУ-ЕСО#3/12.07.2022 г.) Искането на електроразпределителното дружество било уважено, и коригираният проект на предварителния договор бил изпратен с писмо изх. № ЦУ-ЕСО-7204# 4/07.07.2022 г. Подписаният предварителен договор бил върнат от ЕРП Север АД (ЦУ-ЕСО-7204#5/12.08.2022 г.) и същият бил подписан и от страна на ЕСО и заведен с рег. № ПРД-ПР-20-755/16.08.2022 г., като екземпляр от същия бил ЕРП Север АД с писмо с изх. № ЦУ-ЕСО-7204#6/22.08.2022 г.

С писмо вх. № ЦУ-ЕСО-7204#6/18.10.2022 г. Г-жа С. К. поискала уточнение относно необходимостта от учредяване на право на прокарване, на което искане с писмо изх. № ЦУ-ЕСО-9204# 9/18.04.2023 г. ЕСО ЕАД отговорило, че ограничените вещни права

ще бъдат учредени в полза на ЕРП Север, след сключване на договора за присъединяване. С писмо вх. № ЦУ-ЕСО-7204#10/21.06.2023 г. ЕРП Север АД поискало сключването на окончателен договор за присъединяване с ЕСО ЕАД. Проект бил изпратен за подпис с писмо изх. № ЦУ-ЕСО-7204#11/11.07.2023 г. С писмо изх. № ЦУ-ЕСО-6859/29.06.2023 г. „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД поискало учредяване на право на преминаване и прокарване на кабел 20 кв от килия № 11 от ЗРУ 20 кв на подстанция „Латекс“ 110/20 кв във връзка с Предварителен договор за присъединяване № ПД-ПВИ-270/18.05.2022 г. между ЕРП Север АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, на което ЕСО ЕАД отговорило с писмо изх. № ЦУ-ЕСО-6859/01.08.2023 г. В допълнение ЕСО ЕАД изложило, че предварителният договор № ПРД-ПР-20-755/16.08.2022 г. е сключен между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД в хода на процедура по чл. 116а от ЗЕ за присъединяването на обект на оператора на електроразпределителната мрежа към преносната мрежа. Предмет на същия било присъединяването на нов кабелен електропровод 20 кв към ЗРУ 20 кв на п/ст „Латекс“ 110/20 кв, който кабелен електропровод имал качеството на обект на електроразпределителната мрежа и съгласно действащата нормативна уредба и клаузата на т. 8 от цитирания предварителен договор е собственост на оператора на електроразпределителната мрежа, а именно ЕРП Север АД. В тази връзка ЕСО ЕАД следвало да учреди ограничени вещни права по реда на чл. 64 от ЗЕ във връзка с прокарването на електрически кабел (кабелен електропровод) 20 кв през територията на електрическа п/ст „Латекс“ 110/20 кв в полза на ЕРП Север, след сключване на окончателен договор на присъединяването на посочения обект.

Съгласно нормата на чл. 116а от ЗЕ, операторът на електропреносната мрежа (ЕСО ЕАД) бил длъжен да присъединява обекти на оператор на електроразпределителна мрежа във връзка с присъединяване към тях на обекти на производители на електрическа енергия. ЕСО ЕАД изложило, че макар присъединяването на обект на разпределителното дружество да е предизвикано от присъединяването на обект на производител към разпределителната мрежа, законодателят правил категорично разграничение между отношенията между мрежовите оператори, от една страна и на оператора на електроразпределителната мрежа и производителя, от друга, както и че това разграничение е отчетено от КЕВР при въвеждането на подзаконовата нормативна уредба на обществените отношения, свързани с присъединяването на обекти към електропреносната и електроразпределителната мрежи.

Съгласно чл. 116а, ал. 3 от ЗЕ отношенията по присъединяване на обект на един вид мрежов оператор към друг вид мрежов оператор намерили уредба в Част четвърта, Глава шеста на Наредба № 6, от която следвало, че тези отношения са двустранни - между преносния оператор и електроразпределителното дружество, като преносният оператор не бил обвързан с постигнати между другия оператор и производителя договорености.

ЕСО ЕАД е отбелязало, че чл. 102. Ал 1 от Наредба № 6 посочва изчерпателно видовете обекти на операторите на разпределителните мрежи по чл. 116а ЗЕ, а в конкретния случай кабелната линия, чието присъединяване към електроразпределителната мрежа било предмет на Предварителен договор № ПРД-ПР-20755/ 16.08.2022 г., се явявала обект на оператор на електроразпределителна мрежа по чл. 102, ал. 1, т. 3 от Наредба № 6 и следвало да е собственост на оператора на електроразпределителната мрежа.

С оглед изложеното ЕСО ЕАД изразило категоричното си становище, че

подписаният между ЕРП Север АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД Предварителен договор за присъединяване № ПД-ПВИ-270/18.05.2022 г. не създавал задължения за ЕСО ЕАД. Клаузите на предварителния договор, съгласно които нов кабелен електропровод 20 kv към ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс 110/20 kv следвало да бъде собственост на производителя, били в пряко противоречие с действащата законова и подзаконова нормативна уредба. Посоченият кабелен електропровод имал характер на обект на оператор на електроразпределителната мрежа и присъединяването му било предмет на провежданата между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД процедура по чл. 116а от ЗЕ и Част четвърта, Глава шеста на Наредба № 6. Не можела да намери приложение и разпоредбата на чл. 116, ал. 4 от ЗЕ, която допускала уредби високо и средно напрежение да са собственост на производител, защото те не следвало да са елемент от разпределителна или преносна мрежа. ЕСО ЕАД посочило, че обектът на производител не се присъединява към електропреносната мрежа, каквато нормативна възможност не е налице, а към електроразпределителната мрежа. В случай, че новият електропровод бъдел собственост на производителя, на практика щяло е налице противозаконно присъединяване на обекта към електропреносната мрежа съгласно изчерпателното изброяване в чл. 102, ал. 1 от Наредба № 6 средството за търговско мерене нямало качеството на обект на оператор на разпределителна мрежа, респективно и не можело да се приеме, че поради наличието му обектът е присъединен към разпределителна мрежа.

Пред КЕВР, ЕСО ЕАД изразило и становище, че всякакво заплащане на мрежови такси от страна на производителя към ЕРП Север би било без правно основание поради липсата на преминала през елемент на електроразпределителната мрежа електрическа енергия. ЕСО ЕАД посочило, че собствеността на кабелния електропровод е изяснена непротиворечиво в предварителния договор между ЕСО ЕАД и ЕРП Север. Клаузата на чл. 2, ал. 2 от сключения между ЕРП Север АД и „Смарт стейт Ко сул“ ЕООД Предварителен договор за присъединяване № ПД-ПВИ27018.05 2022 г., регламентираща условията за присъединяване на обекта на производител, препращала към договора между електроразпределителното дружество и преносния оператор. Предвид изложеното клаузите на договора между ЕРП Север АД и ЕСО ЕАД следвало да бъдат отчетени при тълкуване на постигнатите между производителя и електроразпределителното дружество договорености. Залегналите в договора с ЕСО ЕАД условия отговаряли в пълна степен на относимата нормативна уредба, като същите клаузи следвало да вземат превес при евентуално противоречие с предварителния договор между ЕРП Север АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД. В заключение, ЕСО ЕАД заявило готовността да учреди ограничени вещни права върху собствения си поземлен имот в полза на ЕРП Север АД за прокарането на нов кабелен електропровод 20 kv към ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv.

С писмо с изх. № 6596125/24.08.2023 г. ЕРП Север изложило становище, че дружеството е извършило проверка по подадената от „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД жалба и е потвърдило вече издаденото становище за присъединяване, съдържащо се в подписания предварителен договор за присъединяване. Предвид това, че електропроводите високо и средно напрежение, които свързват уредбите по ал. 4 на чл. 116 от ЗЕ със съответната електрическа мрежа в мястото на присъединяване и не са от електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, се изграждат от производителя или от оператора на съоръжението за съхранение на електрическа енергия за негова сметка и са негова собственост. Описаната ситуация

попадала под разпоредбите на чл. 116, ал. 5 от ЗЕ.

На проведената в КЕВР среща с участието на представители на ЕСО ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД електроразпределителното дружество потвърдило предписаните от него условия на присъединяване. От своя страна, представителите на ЕСО ЕАД мотивирали отказа си за учредяване на права в полза на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД с липсата на съществуващи договорни отношения с последните. На срещата било обсъдено анексиране на договора между преносния и мрежовия оператор, в насока правата за преминаване и прокаране да бъдат учредени в полза на собственика на съоръженията, в случай на тяхното изграждане по реда на чл. 116, ал. 4 от ЗЕ.

Така описаните в решението факти, видно от съдържанието на жалбите и становищата на страните не са спорни. Те се установяват безспорно и от писмените доказателства по делото, представени от страните, които са част от административната преписка.

На база на правилно установените и описани в решението факти за развилите се правоотношения между ЕРП „Север“, ЕСО ЕАД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, КЕВР е изложил в решението си следните заключения:

„Смарт Естейт Консулт“ ЕООД подало на 30.08.2021 г. до ЕРП Север Искане за проучване на условията за присъединяване на ФЕЦ, с инсталирана мощност 4500 kv, предвидена за изграждане в ПИ 07603.502.604 на [улица], [населено място], област Р.. Електроразпределителното дружество иницирирало съгласувателна процедура с ЕСО ЕАД на основание чл. 53, ал. 2 от Наредба № 6. На 20.11.2021 г. ЕСО ЕАД изпратило на ЕРП Север проект на предварителен договор за промяна на Условията за присъединяване на нов кабелен електропровод 20 kv към ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv поради присъединяване към електроразпределителната мрежа на ФЕЦ, с инсталирана мощност 4500 kv. На 17.01.2022 г. ЕРП Север издало Становище за присъединяване на заявената ФЕЦ, впоследствие на 29.06.2022 г. бил подписан предварителен договор за присъединяване на централата между производителя и ЕРП Север. На 16.08.2022 г. бил сключен предварителен договор между ЕСО ЕАД и ЕРП Север. На 02.06.2023 г. „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД подало искане до ЕРП Север за сключване на договор за присъединяване на централата. В становището за присъединяване на централата и в предварителния договор между „Естейт Консулт“ ЕООД и ЕРП Север било описано, че производителят ще изгради кабелна линия 20 kv до ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv, като впоследствие на основание чл. 62, ал. 7 и 63, ал. 3 от Наредба № 6 ще я прехвърли на ЕРП Север възмездно, на база взаимно признати разходи, които се компенсират с дължимата от „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД цена за присъединяване.

Във връзка с подадено искане от жалбоподателя до ЕСО ЕАД за учредяване право на преминаване и прокаране на кабел 20 kv до килия № 11 от ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“, ЕСО ЕАД е изисквало то да бъде учредено в полза на ЕРП Север АД, след сключване на договора за присъединяване между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД.

Предмет на жалбата било продължаване на процедурата за присъединяване, посредством сключване на договор за преминаване между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД и учредяване на право на преминаване и право на прокаране, във връзка с прокарането на горепосочената кабелна линия в полза на производителя или ЕРП Север АД. След проведената среща в КЕВР на 17.08.2023 г., на която участие взели представители на КЕВР, ЕСО ЕАД, ЕРП Север АД и „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, ЕСО ЕАД, с писмо изх. № ЦУ-7204#13/25.08.2023 г. заявило готовността да учреди

ограничени вещни права върху собствения си поземлен имот в полза на ЕРП Север АД за прокарването на нов кабелен електропровод 20 kv от БКТП/ГРУ в имота на производителя до ЗРУ kv „Латекс“ 110/20 kv, който обект на оператора на електроразпределителната мрежа се присъединявал към електропреносната мрежа и заявило, че в случай, че дейностите по присъединяване са възложени на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, ЕСО ЕАД не възразява необходимите действия за учредяването на сервитутите да бъдат извършени съвместно с представители на дружеството жалбоподател, оправомощени да представляват ЕРП Север АД.

С оглед на декларираното съгласие от ЕРП Север АД и ЕСО ЕАД, и заявеното от „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД желание да представлява ЕРП Север пред ЕСО ЕАД, с цел учредяване на право на прокарване и преминаване на кабел 20 kv към килия № 11 от ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv, не била налице пречка процедурата за присъединяване да бъде продължена, като бъде сключен договор за присъединяване между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД, след което ЕСО ЕАД на основание чл. 64 от ЗЕ да учреди право на преминаване и прокарване на кабел 20 kv към килия № 11 от ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv в полза на представляващото ЕРП Север АД - „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД.

С тези мотиви жалбата на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД е приета за основателна и на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5, ал. 7 от ЗЕ във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3, КЕВР постановява обжалваното решение.

От представените по време на съдебното производство писмени доказателства: справка 1657342/18.12.2023г. на Агенция по вписванията и Нотариален акт за учредяване на сервитутно право № 12, том 4, рег. № 5362, дело 416 от 2023г. на нотариус № 787, се установява, че на ЕРП Север АД на 14. 12.2023г. е учредено възмездно и безсрочно право на преминаване и прокарване на нов кабелен електропровод 20 kv, собственост на ЕСО ЕАД, до килия 11, ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ в ПИ 07603.912.349. От представения договор ДГ-ПР 20-2412/22.12.2023г. се установява, че между ЕРП Север АД и ЕСО ЕАД е сключен договор за присъединяване на процесния обект.

В молбата от 31.01.2024г., с която са представени документите се сочи, че продължаването на процедурата е вследствие законодателно предвиденото предварително изпълнение на решенията на КЕВР в чл. 13, ал. 9 от ЗЕ и че не е изпълнено решението изцяло, доколкото диспозитива на т. 1 на решението препраща към мотивите му, в които е предвидено задължение на ЕСО ЕАД да учреди право на преминаване и прокарване на кабел в полза на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД, а дружеството е учредило това право в полза на ЕРП Север АД. Това се потвърждава и от съдържанието на писмените доказателства – справка от АВ и нотариален акт.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Неоснователни са възраженията за липса на правен интерес от обжалване заради продължилата процедура и сключения договор между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД. Постановеният административен акт създава задължения за двете дружества, с които те не са съгласни и имат правен интерес да оспорят. Изпълнението на решението е следствие на разпоредбата на чл. 13, ал. 9 от ЗЕ, според която решенията на КЕВР могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред

Административния съд - [населено място] в 14-дневен срок от съобщаването им, като обжалването не спира изпълнението на решението. Предвижда се, че искането за спиране изпълнението на оспорено по съдебен ред решение е недопустимо, освен по отношение на решения, с които се налагат санкции, решения за прекратяване и отнемане на лицензии и решения за отнемане на сертификати за независимост на оператори на преносни мрежи. От което следва, че изпълнение на решенията на КЕВР, вследствие допуснатото предварително изпълнение не води до отпадане на правния интерес на лицето, което е засегнато от него. Отделно, решението не е изпълнено вцялост, доколкото не е изпълнено указанието да се учреди право на преминаване и прекарване в полза на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК в настоящото производство се преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Решението е издадено от компетентен независим специализиран държавен колективен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката, водоснабдяването и канализацията – чл. 10 от ЗЕ, в рамките на законите му правомощия, регламентирани в чл. 22, ал. 1 от ЗЕ и чл. 142, ал. 1, т. 1 и чл. 147 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за енергетиката КЕВР разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон и на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, добивни предприятия, оператори на съоръжения за съхранение на природен газ и оператори на съоръжения за втечен природен газ, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, и на потребители срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, като в съответствие с ал.5, когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Съгласно чл. 22, ал. 7 от Закона за енергетиката редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се регламентират в наредбата по чл. 60, а именно Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Жалбата е подадена в КЕВР, поради което на основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 е изпратена на дружествата на ЕСО ЕАД и „ЕРП Север“ АД за извършване на проверка по компетентност. Становищата на електроразпределителните дружества са постъпили в КЕВР, заедно с всички относими и необходими за решаването ѝ доказателства. По случая е изготвен доклад от Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ с предложение за решение по жалбата. Проведено е закрито заседание от 28.09.2023г., на което е разгледана жалбата, доклада и доказателствата и е прието процесното решение, съгласно чл. 145, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата. Решението е взето с два гласа за, от които единият на член на Комисията със стаж в енергетиката. Актът е издаден в писмена форма, но съдържа мотиви единствено за основанията за издаването му, свързани с процедурното развитие на административната преписка и

представените от страните становища, които са повторени няколко пъти в решението. Не са изложени аргументи за вида на присъединявания обект и не са обсъдени правните доводи на двете дружества - ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД, съответно не е даден отговор по техния спор. Напълно неясни за съда и за страните са мотивите, с които е взето обжалваното решение. Предвид на което, основателно е възражението, че актът не е мотивиран от фактическа и правна страна.

Жалбоподателят ЕСО ЕАД не спори в случая относно задълженията си по чл. 116а, ал.1 от ЗЕ - операторът на електропреносната мрежа е длъжен да присъединява обекти на оператор на електроразпределителна мрежа във връзка с присъединяване към тях на обекти на производители на електрическа енергия. Съгласно ал. 2 на чл. 116а от ЗЕ, това става при условията на сключен договор между оператора на електропреносната мрежа и оператора на електроразпределителна мрежа по цени за присъединяване, утвърдени от комисията съгласно съответната наредба по чл. 3б, ал. 3 от ЗЕ. Касае се за двустранни договорни отношения между оператора на електропреносната мрежа и оператора на електроразпределителна мрежа, по които не е страна производителя на енергия, чийто обект се присъединява.

В случая двете дружества са имали спор по отношения на условията за присъединяван на обекта. Според ЕСО ЕАД, кабелният електропровод е обект на оператор на електроразпределителна мрежа по чл. 102, ал. 1, т. 3 от Наредба № 6 - присъединителен електропровод високо или средно напрежение, собственост на оператора на разпределителната мрежа, присъединен към преносната мрежа и следвало да е собственост на оператора на електроразпределителната мрежа. Съответно ЕСО ЕАД е приело да учреди право на преминаване и прокарване на съоръжението в собствения си имот единствено на разпределителното дружество – ЕРП Север АД, което е и направил. От своя страна ЕРП Север АД е приело, че обектът е електропровод по смисъла на чл. 116, ал. 4 от ЗЕ - уредби високо и средно напрежение, които служат за присъединяване на производител на електрическа енергия или оператор на съоръжение за съхранение на електрическа енергия към електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа и не са елементи на тези мрежи, които се изграждат за негова сметка и са негова собственост. От този спор между страните е възникнал и спор в чия полза следва да се учреди правото на преминаване и прекарване на електропровода и начина на продължаване на процедурата.

КЕВР, при разглеждане на жалбата не е определил вида на обекта за присъединяване и по този начин е постановила немотивирано решение, в нарушение на изискванията за форма на акта по чл. 59, ал.2, т. 4 от АПК, тъй като не са ясни фактическите и правни основания за издаване на акта. Дадените задължителни указания на жалбоподателите с решението са необосновани. Липсата на конкретни фактически и правни доводи в оспорения акт, които да отговарят на установените факти, представлява съществено нарушение, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност.

Необосновани и неясни са и единствените мотиви в решението, които са в смисъл, че с оглед на декларираното съгласие от ЕРП Север АД и ЕСО ЕАД, и заявеното от „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД желание да представлява ЕРП Север пред ЕСО ЕАД, с цел учредяване на право на прокарване и преминаване на кабел 20 kv към килия № 11 от ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv, не била налице пречка процедурата за

присъединяване да бъде продължена, като бъде сключен договор за присъединяване между ЕСО ЕАД и ЕРП Север АД, след което ЕСО ЕАД, на основание чл. 64 от ЗЕ да учреди право на преминаване и прокарване на кабел 20 kv към килия № 11 от ЗРУ 20 kv на п/ст „Латекс“ 110/20 kv в полза на представляващото ЕРП Север АД - „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД.

От доказателствата по делото е ясно, че ЕСО ЕАД не е изразявало съгласие да учреди сервитут в полза на „Смарт Естейт Консулт“ ЕООД и оспорва възникването на сервитут в полза на това дружество. Чл. 64 от ЗЕ, действал към момента на постановяване на решението, е бил съдържание:

“ Чл. 64. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) При разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект възникват сервитути.

(2) Сервитутите по този закон са:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) право на преминаване на хора и техника в полза на лицата по ал. 1;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) право на прокарване на линейни енергийни обекти в полза на лицата по ал. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) ограничаване в ползването на засегнатите поземлени имоти.

(3) При упражняване на сервитутите:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) титулярят на сервитута придобива право:

а) (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) на прокарване и изграждане на линейни енергийни обекти;

б) (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) негови представители да влизат и да преминават през засегнатите имоти и да извършват дейности в тях, свързани с изграждането и/или експлоатацията на енергийните обекти, включително право на преминаване на техника през засегнатите поземлени имоти във връзка с изграждането и обслужването на въздушни и подземни проводни и наземни съоръжения;

в) (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) да извършва кастрене и рязане на дървета и храсти в сервитутните ивици на линейните енергийни обекти за отстраняване на аварии при уведомяване на управляващите органи на горските стопанства и националните паркове;

2. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) в засегнатите поземлени имоти не се допускат:

а) (доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) извършване на застрояване или засаждане на трайни насаждения в сервитутната ивица, определена в наредбата по ал. 9;

б) (доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) прокарване на проводни на други мрежи на техническата инфраструктура, с изключение на случаите, когато това е допустимо с нормативен акт, при спазване на съответните технически и други изисквания и след писмен договор, предвиждащ съответните условия и цена;

3. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) промяната на собствеността на засегнатия имот и на линейния енергиен обект не прекратява действието на сервитутите по ал. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) сервитутите са неделими права; те могат да се

упражняват изцяло в полза на лицата по ал. 1 и тежат изцяло върху всяка част от засегнатите имоти и когато имотите бъдат разделени;

5. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) сервитутът може да се използва само от лицата по ал. 1 за изграждането и експлоатацията на линейния енергиен обект;

6. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) собственикът на засегнатия имот няма право да премества сервитута.

(4) Сервитутите по ал. 2 възникват, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) има влязъл в сила подробен устройствен план, с който се определя местоположението и размерите на сервитутните зони на линейния енергиен обект в засегнатите имоти, и

2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) титулярят на сервитута изплати или внесе еднократно обезщетение по реда на ал. 6 на разположение на собственика и на носителите на други вещни права върху засегнатия имот.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., нова - ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 08.10.2019 г.) Възникнали сервитути по ал. 2, т. 2 са основание за издаване на разрешение за строеж по чл. 148 от Закона за устройство на територията.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) Определянето на размера и изплащането на обезщетенията за сервитутите на енергийните обекти се извършват по реда на чл. 210 и 211 от Закона за устройство на територията или по взаимно съгласие на страните въз основа на оценка от независим оценител. Обжалването на размера на обезщетението от заинтересованите лица не пречи упражняването на сервитутните права от лицата по ал. 1.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Упражняването на сервитутното право се извършва от титуляря на сервитута съобразно техническите изисквания на наредбата по ал. 9.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) В случай че сервитутната зона попада в имот, за който в полза на титуляря на сервитута се учредява право на строеж, сервитутът върху имота се посочва в акта за учредяване право на строеж. Когато сервитутната зона не попада в имота, в който ще се изгражда площадков енергиен обект, за този обект се учредяват сервитути.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Размерите, разположението и специалният режим за упражняване на сервитутите са индивидуални за различните видове енергийни обекти и се определят по ред и начин, предвидени в наредба на министъра на енергетиката, министъра на земеделието и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(10) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., доп. - ДВ, бр. 83 от 2018 г.) При учредяване на ограничени вещни права по ал. 1 върху имоти - публична собственост, за национални обекти и обекти с национално значение се прилага съответно редът за частна държавна или частна общинска собственост,

доколкото друго не е предвидено в закон“.

Към момента тази разпоредба е изменена.

С оглед разпоредбите на закона и правните доводи на страните, КЕВР е следвало да даде ясни и конкретни указания за вида на присъединявания обект, сервитутните права, които възникват във връзка с изграждането му и експлоатацията му, с което да мотивира решението си по жалбата.

Предвид изложеното, оспореното решение на КЕВР се явява незаконосъобразно и следва да бъде отменено. Преписката следва да се върне на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне, при спазване на дадените в решението указания по тълкуването и прилагането на закона. Необходимо е КЕВР в пълнота анализира събраните в производството доказателства, установените факти и становищата на страните, както и да определи правилно същината на спора и съобразно установеното и анализ на относимото действащо законодателство да постанови обоснован акт.

При този изход на спора право на разноски възниква за дружествата жалбоподатели.

Двете дружества са направили разноски в размер на по 50лв. – държавна такса.

Водим от горното Административен съд София –град, III отделение, 78-ми състав

РЕШИ :

ОТМЕНЯ, по жалбата на "Електроенергиен системен оператор" ЕАД и „Електроразпределение Север“ АД, Решение № Ж-845/28.09.2023г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне при спазване на дадените в решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на "Електроенергиен системен оператор" ЕАД разноски по делото в размер на 50 лв.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределение Север“ АД разноски по делото в размер на 50 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 –дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

